

Streszczenie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych na temat wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych (CDPW) oraz zmieniającego dyrektywę 98/26/WE

(Pełny tekst niniejszej opinii w języku angielskim, francuskim i niemieckim znajduje się na stronie internetowej EIOD: <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 336/07)

1. Wprowadzenie

1.1. Konsultacja z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych

1. W dniu 7 marca 2012 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych (CDPW) oraz zmieniającego dyrektywę 98/26/WE („wniosek”). Tego samego dnia wniosek został wysłany przez Komisję do Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w celu konsultacji.

2. Inspektor docenia fakt, że Komisja konsultuje się z nim na drodze formalnej oraz zaleca, aby odniesienia do niniejszej opinii zostały zamieszczone w preambule wniosku dotyczącego rozporządzenia.

3. Wniosek zawiera przepisy, które w niektórych przypadkach mogą mieć znaczenie dla poszczególnych osób pod względem ochrony ich danych, na przykład przepisy dotyczące uprawnień dochodzeniowych właściwych organów, wymiany informacji, prowadzenia ewidencji, zlecenia działań podmiotom zewnętrznym, publikowania sankcji oraz zgłaszania naruszeń.

4. Przepisy zbliżone do omawianych w niniejszej opinii znajdują się także w kilku obecnie rozpatrywanych lub możliwych przyszłych wnioskach, na przykład we wnioskach będących przedmiotem opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych na temat, odpowiednio, europejskich funduszy *venture capital* i europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej⁽¹⁾, pakietu ustawodawczego dotyczącego przeglądu ustawodawstwa bankowego, agencji ratingowych, rynków instrumentów finansowych (MiFID/MiFIR) oraz nadużyć na rynku⁽²⁾. Z tego względu Inspektor zaleca zapoznanie się z niniejszą opinią w ścisłym związku z opiniami wydanymi przez Inspektora na temat ww. inicjatyw.

1.2. Cele i zakres wniosku

5. Po każdej transakcji na papierach wartościowych dokonanej w systemach obrotu lub poza nimi następuje szereg procesów potransakcyjnych, prowadzących do rozrachunku transakcji, czyli dostarczenia papierów wartościowych nabywcy w zamian za przekazanie środków pieniężnych zbywcy. CDPW stanowią kluczowe instytucje umożliwiające taki rozrachunek poprzez prowadzenie tzw. systemu rozrachunku papierów wartościowych. Instytucje te ułatwiają przeprowadzanie transakcji zawieranych na rynkach. CDPW oferują również pierwszą rejestrację papierów wartościowych i centralne prowadzenie rachunków depozytowych, na których odnotowuje się, ile papierów wartościowych zostało wyemitowanych przez poszczególne podmioty oraz każdą zmianę posiadania takich papierów wartościowych.

6. Chociaż CDPW są zasadniczo bezpieczne i skuteczne, dopóki działają na terenie jednego kraju, pomiędzy krajami instytucje te łączą się i komunikują ze sobą w mniej bezpieczny sposób, co oznacza że inwestorzy muszą się liczyć z większymi kosztami i ryzykiem przy inwestycjach transgranicznych. Brak efektywnego jednolitego rynku wewnętrznego dla rozrachunków wzbudza również inne istotne obawy, dotyczące na przykład ograniczonego dostępu emitentów papierów wartościowych do CDPW, różnic pomiędzy krajowymi systemami nadawania uprawnień i zasadami działania CDPW w poszczególnych krajach UE oraz ograniczonej konkurencji pomiędzy różnymi krajowymi CDPW. Bariery te powodują dużą fragmentację rynku, podczas gdy liczba transakcji transgranicznych w Europie wciąż rośnie i mnożą się wzajemne połączenia pomiędzy poszczególnymi CDPW.

7. Celem wniosku jest rozwiązanie tych problemów poprzez wprowadzenie obowiązku przedstawienia wszystkich zbywalnych papierów wartościowych w formie zapisu księgowego i zarejestrowania ich w CDPW przed wprowadzeniem ich do obrotu na rynku regulowanym, harmonizację cykli rozrachunkowych i zasad dotyczących dyscypliny rozrachunku w całej UE oraz wprowadzenie wspólnego zbioru przepisów dotyczących ryzyka związanego z działalnością i usługami CDPW.

8. Rozporządzenie, którego dotyczy wniosek, uzupełni ramy prawne dotyczące infrastruktury rynku papierów wartościowych, wraz z dyrektywą 2004/39/WE w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID) w odniesieniu do systemów obrotu oraz wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie instrumentów pochodnych w odniesieniu do partnerów centralnych.

⁽¹⁾ Opinia EIOD z dnia 14 czerwca 2012 r., dostępna pod adresem: <http://www.edps.europa.eu>

⁽²⁾ Opinie EIOD z dnia 10 lutego 2012 r., dostępne pod adresem: <http://www.edps.europa.eu>

3. Wnioski

48. Inspektor z zadowoleniem przyjmuje fakt, że we wniosku uwzględniono kwestię ochrony danych.

49. Inspektor wydaje następujące zalecenia:

- uwzględnić odniesienia do niniejszej opinii w preambule wniosku,
- zmienić brzmienie przepisów, tak aby w jednym ogólnym przepisie odnoszącym się do dyrektywy 95/46/WE i rozporządzenia (WE) nr 45/2001 zaznaczyć pełne stosowanie istniejących przepisów o ochronie danych, oraz wyjaśnić w odniesieniu do dyrektywy 95/46/WE, że jej przepisy stosuje się zgodnie z przepisami krajowymi wdrażającymi dyrektywę 95/46/WE. Inspektor zaleca również, aby taki ogólny przepis został uwzględniony w części merytorycznej wniosku,
- ograniczyć dostęp właściwych organów do dokumentów i informacji tylko do określonych przypadków poważnego naruszenia przepisów wniosku oraz do sytuacji, kiedy istnieje uzasadnione podejrzenie (które należy poprzeć solidnymi wstępnymi dowodami), że popełniono takie naruszenie,
- wprowadzić wymóg, zgodnie z którym żądanie przedstawienia dokumentów wydawane jest przez właściwe organy na drodze decyzji formalnej, z określeniem podstawy prawnej i celu, zakresu żądanych informacji, terminu ich udzielenia oraz prawem adresata do odwołania się od decyzji do sądu,
- określić rodzaj danych osobowych, jakie mogą być przetwarzane i przekazywane na podstawie wniosku, określić cele, w jakich dane osobowe mogą być przetwarzane i przekazywane przez właściwe organy, oraz ustalić proporcjonalny okres przechowywania danych na potrzeby ww. przetwarzania lub co najmniej wprowadzić precyzyjne kryteria ustalania takiego okresu,
- ze względu na ryzyko związane z przekazywaniem danych do krajów trzecich dodać w art. 23 ust. 7 szczególne środki bezpieczeństwa, takie jak np. indywidualna ocena lub istnienie odpowiedniego poziomu ochrony danych osobowych w kraju trzecim otrzymującym dane osobowe,
- zastąpić określony w art. 27 wniosku minimalny okres przechowywania danych wynoszący pięć lat maksymalnym dozwolonym okresem przechowywania zapisów zawierających dane osobowe. Ustalony okres powinien być odpowiedni i proporcjonalny do celu, w jakim przetwarzane są dane,
- zmienić brzmienie art. 28 ust. 1 lit. i) w następujący sposób: „CDPW zapewnia wykonywanie usług przez usługodawcę w pełnej zgodności z przepisami krajowymi stosowanymi wobec CDPW, wdrażającymi dyrektywę 95/46/WE w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych. CDPW jest odpowiedzialny (...)”,
- w art. 62 ust. 2 lit. b) dodać przepis o następującym brzmieniu: „tożsamość tych osób należy zagwarantować na wszystkich etapach procedury, chyba że jej ujawnienie jest wymagane na mocy przepisów krajowych w kontekście dalszego dochodzenia lub postępowania sądowego” oraz usunąć w art. 62 ust. 2 lit. c) wyrażenie „określonymi w”,
- w świetle wątpliwości wyrażonych w niniejszej opinii zbadać konieczność i proporcjonalność proponowanego systemu obowiązkowej publikacji sankcji. W zależności od wyników takiego badania konieczności i proporcjonalności w każdym przypadku zapewnić adekwatne środki bezpieczeństwa gwarantujące poszanowanie zasady domniemania niewinności, prawo zainteresowanych osób do zgłoszenia sprzeciwu, bezpieczeństwo/prawidłowość danych oraz ich usunięcie po upływie odpowiedniego czasu.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 lipca 2012 r.

Giovanni BUTTARELLI
Zastępca Europejskiego Inspektora Ochrony
Danych